

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 19.04.1968, sp. zn. 8 Tz 38/68, ECLI:CZ:NS:1968:8.TZ.38.1968.1

Číslo: 43/1968

Právní věta: K zisťovaniu príčinného vzťahu medzi konaním a následkom pri dopravnej nehode z hľadiska rýchlosti jazdy. Pri hodnotení primeranosti rýchlosti jazdy v uzavretej obci nie je možné vychádzať iba z maximálne dovolenej rýchlosti 50 km/hod., ale je nutné brať zreteľ aj na všeobecné ustanovenia o rýchlosti jazdy uvedené v § 9 odst. 1 vyhl. č. 80/1966 Zb. o pravidlách cestnej premávky.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 19.04.1968

Spisová značka: 8 Tz 38/68

Číslo rozhodnutí: 43

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Doprava, Příčinná souvislost

Předpisy: 60/1961 Sb. § 10 písm. a 80/1966 Sb. § 9 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 43/1968 sb. rozh.

K zisťovaniu príčinného vzťahu medzi konaním a následkom pri dopravnej nehode z hľadiska rýchlosti jazdy.

Pri hodnotení primeranosti rýchlosti jazdy v uzavretej obci nie je možné vychádzať iba z maximálne dovolenej rýchlosti 50 km/hod., ale je nutné brať zreteľ aj na všeobecné ustanovenia o rýchlosti jazdy uvedené v § 9 odst. 1 vyhl. č. 80/1966 Zb. o pravidlách cestnej premávky.

(Rozsudok Najvyššieho súdu z 19. apríla 1968, [8 Tz 38/68](#).)

Najvyšší súd zrušil pre porušenie zákona v ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. por. uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 10. januára 1961 sp. zn. 2 To 469/67, ktorým bola zamietnutá podľa § 148 odst. 1 písm. c) tr. por. sťažnosť okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu v Bratislave-mesto, ktorým tento súd prvého stupňa postúpil trestnú vec vedenú pre trestné činy podľa § 224 odst. 1, 2, § 137 odst. 1, 2 tr. zák. dopravnému inšpektorátu ku konaniu len pre priestupok podľa § 10 písm. a) zák. č. 60/1961 Zb.

Z odôvodnenia:

Obvinený bol obžalobou stíhaný pre trestné činy ublíženia na zdraví podľa § 224 odst. 1, 2 tr. zák. a poškodzovania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 137 odst. 1, 2 tr. zák., ktorých sa mal dopustiť tým, že 8. mája 1967 o 7.20 hod. riadil osobné auto Tatra 603 a išiel neprimeranou rýchlosťou tak, že zrazil občianku M, ktorá prechádzala ulicu za autobusom Dopravného podniku z ľavej na pravú stranu vozovky a narazil autom do stromu. M utrpela otras mozgu, zlomeninu ľavej kľúčnej kosti, otvorenú zlomeninu laketného výbežku vpravo a jej práceneschopnosť trvala dva mesiace. Na aute vznikla škoda vo výške 28 400,- Kčs.

Okresný súd v Bratislave-mesto postúpil túto vec podľa § 222 odst. 3 tr. por. dopravnému inšpektorátu Mestskej správy VB ku konaniu pre priestupok podľa § 10 písm. a) zák. č. 60/1961 Zb.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že bolo zistené, že k nehode došlo asi v strede jazdnej dráhy za zadnou časťou autobusu, ktorý sa v tej dobe vzdialil od zastávky asi 3 až 4 metre. Na zastávke vystúpila len poškodená a v okamžiku, kedy za zadnou časťou autobusu vybehla, dochádzalo osobné auto obvineného, ktorého ľavou stranou bola poškodená zachytená. Znalec potvrdil, že obvinený vzhľadom na krátku vzdialenosť nemohol i pri najlepšej predvídavosti a opatrnosti nehode predísť. Poškodená mu vbehla pred auto na veľmi krátku vzdialenosť a i keby išiel len predpísanou rýchlosťou 50 km/hod., nemohol by dopravnej nehode zabrániť. Pokiaľ ide o rýchlosť vozidla pred kritickým okamžikom, potvrdil znalec, že bola vyššia než 50 km/hod.

Okresný súd dospel k záveru, že zranenie poškodenej a škoda spôsobená na vozidle nie sú v príčinnej súvislosti s konaním obvineného, pretože poškodená vbehla do jazdnej dráhy rýchle a nečakane na krátku vzdialenosť a obvinený preto nemohol nehode zabrániť. Vzhľadom na to zhladal okresný súd v konaní obvineného, ktorý prekročil dovolenú rýchlosť 50 km/hod., len priestupok. Preto postúpil vec na prejednanie okresnému oddeleniu VB.

Krajský súd, ktorý zamietol sťažnosť okresného prokurátora proti tomuto uzneseniu, vzal za preukázané, že obvinený išiel nedovolenou rýchlosťou 70 km/hod. a oprel sa o posudok znalca, že ani pri rýchlosti 50 km/hod., ktorá bola v danom úseku dovolená, nemohol stretu s poškodenou zabrániť, lebo by sa nemohol pohybovať rýchlejšie, ako rýchlosťou 14,5 km/hod. Žiadny zo súdov však nezistoval z akej vzdialenosti mohol obvinený poškodenú pri prechádzaní vozovky spozorovať. Obvinený tvrdí, že ju zbadal na vzdialenosť desiatich metrov, v okamžiku, kedy predná časť autobusu bola na úrovni prednej časti jeho osobného auta a poškodená bola asi 5 metrov za autobusom. Podľa znaleckého posudku ušla poškodená 4 metre, než sa dostala na miesto nárazu, čo jej trvalo tri sekundy. Znalec dospel k záveru, že pri reakčnej dobe jednej sekundy mohol obvinený brzdiť len 2 sekundy. To je však v rozpore so zistením, že obvinený išiel rýchlosťou 70 km/hod. a že teda za jednu sekundu ušlo jeho auto 19,4 metre, takže len za reakčnú dobu ušiel túto vzdialenosť bez toho, aby bol schopný na chovanie poškodenej reagovať. Pritom však pred miestom stretu boli zistené brzdné stopy. Vykonané dôkazy preto vedú k záveru, že obvinený zbadal poškodenú na väčšiu vzdialenosť, než sám udáva, tzn. na vzdialenosť desiatich metrov. K odstráneniu týchto rozporov bolo treba vykonať rekonštrukciu dopravnej nehody, bez ktorej nemožno zistiť, na akú vzdialenosť obvinený skutočne poškodenú mohol spozorovať. Ak oba súdy dospeli k záveru, že išlo o vzdialenosť desiatich metrov, rozhodli v rozpore s výsledkami vykonaných dôkazov a na základe neúplného skutkového stavu. Pri rekonštrukcii dopravnej nehody, jej vyznačením v plánu a zaznamenaním ich výsledkov fotografickými prostriedkami, bude treba vyžiadať od znalca nový znalecký posudok.

Súdy oboch stupňov nedocenili patrične ani význam údaja obvineného, že zo vzdialenosti 400 až 500 metrov videl, že v protismere prichádza autobus do zastávky. Vzhľadom na to, že cestujúci prostriedkami hromadnej dopravy vystupujú často neopatrne, je treba pri predbiehaní alebo obchádzaní týchto prostriedkov hromadnej dopravy zachovávať mimoriadnu opatrnosť a dôsledne

dodržovať ustanovenie § 9 odst. 1 vyhl. č. 80/1966 Zb. o primeranosti rýchlosti jazdy. Obvinený však nielen že neznížil rýchlosť jazdy ani na maximálnu hranicu 50 km/hod., ale pokračoval v jazde nedovolenou rýchlosťou 70 km/hod. K záverom o primeranosti rýchlosti jazdy nemožno pristupovať len z hľadiska dovolenej maximálnej rýchlosti, bez zreteľa na ustanovenie § 9 odst. 1 vyhl. č. 80/1966 Zb., tak ako sa to pri rozhodovaní oboch súdov stalo. Na podklade výsledkov rekonštrukcie bude preto treba dať príležitosť znalcovi, aby sa vyjadril k tomu, aká rýchlosť za zistenej situácie bola primeraná.